

מחובדים

חודש מר-חשון תשפ"ו
• תורה ז' ח"ב • גליון
מס': 19

מתחברים יחד לתורה של רבינו

לטייל
בתורתו

לעידוד העמקה והתבוננות
בליקוטי מוהר"ן

אתה הראת לדעת כי ה' הוא האלקים

כל סדר מתן תורה היה בשביל להאיר הדעת הקדושה בעולם, וכן הולך ומבאר כל סדר זה, 'כי שאל נא לימים ראשנים הנהיה בדבר הגדול הזה, מן השמים השמיים את קלו, ודבריו שמעת מתוך האש', שבכל זה הזכיר אותם שיזכרו גורל בחו של האדם, שבזה העולם יכול לזכות לדבר עם ה' פנים בפנים, מה שאין מלאך זוכה לכך

(ליקו"ה נט"ו ו')

לגליון מצודת החוברת: 'ללכת' הכוונה והדרכה בלימוד ליקוטי מוהר"ן בעיון

לטייל
בתורתו

לידוד העמק והתבוננות
בליקוטי מוהר"ן

יזרשי יקרה יסרלו בקור...

קו השיעורים
לסלסל בתורתו

< מתחדש >

04-627-7313

1 חדשות
ועדכונים

2 כל השיעורים
על התורה
הזמנית

3 מידע על כלל
תכניות לטייל
בתורתו

4 שיעורים
באידיש

5 שיעורים
באנגלית

6 הרשמה
מבחנים
ופניות

7 שיעורים על
כל התורות
שנלמדו בעבר

8 נציגי
הערים

9 חזרה
למיקום
האחרון

0 שיעורי הדרכה
ח"י כללים

חזרה שלב
אחד אחורה

כל הפרטים
והעדכונים

להתחבר למפעל של רבינו הקדוש 'לטייל בתורתו' בקו טלפון אחד

עדכונים • מגוון שיעורים על התורה • שיעורים על הח"י כללים • מידע מעדכן על כלל הפרויקטים • שיעורים על תורות קודמות • פאנלים וראיונים • תכנים

מחברים 3

דבר המערכת

להרחיות
את רבינו

המקום המוכן משיעור ימי בראשית. מקום הסתלקות רבינו הקדוש

מסתלק! הוא נשאר ממש קיים בעולם!

אם אנחנו לוקחים את הדעת הזו, ועל ידה מאירים את הנשמה שלנו, ושל חברינו, גם במקום הכי שפל שיש בעולם, "עקר התענוג והשעשוע שלו" - פשעוּלָה למעלה העבודה של בני עולם הזה השפיל" - זוהי המשכת הצדיק לתוך העולם.

כלומר, כאשר הולכים עם התורה, ופוגשים במצבי חיים שפלים ומבולבלים, ואז מתחזקים לרצות את ה' ברצון חזק ונפלא, אז אנחנו המשכנו את הדעת של הצדיק בעולם.

או אז נוכל לענות בבהירות ובאור פנים, 'אכן כן, רבינו חי וקיים ממש, הוא נמצא כאן בעולם השפל שאני נמצא בו, הוא לא הסתלק בכלל, והוא לא עזב אותנו'.

בתורה ס"ח שנאמרה יחד עם התורה הזו, מבואר שעיקר המשכת הצדיק בעולם - היא המשכת מוחו הקדוש.

ממילא אם נעיין בתוך התורה, נטעם מעט מהמוח העצום שרבינו הותיר כאן בתורה הזו, כך נגרום שמוחו של רבינו ילווה אותנו בכל יום ובכל שעה.

וכאשר הצדיק יהיה 'גם-כן' למטה' בשלימות - מבאר הרב מטשעהרין - אזי יהיה תיקון העולם בתכלית השלימות, ונזכה תיכף ומיד לגאולה השלימה והעתידיה.

מאזכר 'מחברים' ל"ל"ל בתיבות

האם רבינו הקדוש עדיין חי?
האם הוא חי וקיים בעולם?
האם הוא חי וקיים בתוך נשמתו?

כשבאים לאומן, הן בימי ראש השנה הקדושים, והן במהלך כל השנה, צפה ועולה השאלה ומנקרת בכל לב מרגיש:

איך אני יכול להרגיש את רבינו חי ופועם בתוכי? השאלה הזו עולה גם מתוך כאב - כאשר רואים את בני העולם כולו מתייסרים במכאובי גוף ונפש, והיא אינה נותנת מנוחה:

'איפה רבינו שמתקן את כל העולמות? למה אנחנו לא רואים אותו כאן, מציל ומושיע, מנחם ומרפא?'

ביום ח"י תשרי שנת תקע"א רבינו הסתלק, הגיע הזמן שנשמתו תעלה מעלה אל מקומה העליון, "קשמוגע זמנו להסתלק, הנשמה עולה ומתדבקת במקום שעולה, בעולמות עליונים..."

רגעים ספורים קודם ההסתלקות, מספר מוהרנ"ח, "התחלתי לבכות ולצעק מאד, רבי רבי על מי עזבתם אותנו? ושמע קולנו, ונתעורר והחזיר ראשו ופניו הנוראים אלינו, כאומר 'איני עוזב אתכם חס ושלום'..."

רבינו הקדוש הסתלק, אבל הוא לא עזב אותנו, "אין זה תכלית ושלמות שתהיה הנשמה רק דבוקה למעלה, רק עקר השלמות של הנשמה היא, שפצת שהיא למעלה תהיה גם-כן למטה..."

אבל -

הכל תלוי בנו!

אם התלמיד ממשיך את הדעת של הרב לתוך העולם הגשמי, אז הרב נשאר חי וקיים בעולם, "כי כשנשא הדעת אחריו על-ידי תלמיד, נחשב פאלו הוא ממש נשאר קיים בעולם..."

המשכת הדעת של הצדיק בעולם, תלויה בנו. היא תלויה בזה שאנחנו ניקח את הדעת של הצדיק - את התורה שלו "כי מרחקים ינהגם" - ונמשיך את הדעת הקדושה שלו אל תוך נשמתנו.

כאשר אנחנו הולכים עם התורה הזו - הוא לא

בס"ד • חודש
מר-חשון תשפ"ו
• תורה ז' ח"ב •
ג'ר"ן מס': 19

לטייל
בתורתו

לידוד העמק והתבוננות
בליקוטי מוהר"ן

י"ל ע"י לטייל בתורתו
קו 'לטייל': 04-627-7313
מייל: lb046277313@gmail.com

עיצוב: שטעטל

מה אתה אוכל?

יש אנשים שסובלים מאלרגיה. לא בטוח ששמעתם על כך, אבל לפעמים האלרגיה אפילו מסכנת חיים. ילד קטן שרגיש לאגוזים ברמה מסכנת חיים, שיאכל בטעות שני אגוזים, סיכויים גדולים שהוא עומד לסיים את חייו בצורה טראגית ורחמנא לצלן.

קשה לנו לדמיין שבן אדם שסובל מאלרגיה כזו, יאכל במודע בוטנים או אגוזים.

רוב בני האדם לא סובלים מאלרגיה למזון כלשהוא, אבל אחרי ארוחה דשנה הם יודעים בוודאות שאכלו יותר מידי, או שהעייפות שהשתלטה עליהם היא תוצאה ישירה של אכילה לא בריאה.

אך עדיין, לא הפנמנו לגמרי, שהמושג אכילה הוא רחב ומגוון, כי כמו שבני האדם אוכלים אוכל גשמי שנכנס דרך הפה למערכת העיכול לצורך חיות גופם, כך הם אוכלים ללא הפסקה - מידע.

כמו שבני האדם אוכלים אוכל גשמי שנכנס דרך הפה למערכת העיכול לצורך חיות גופם, כך הם אוכלים ללא הפסקה - מידע. המוח האנושי צורך תזונה מוחית

המוח האנושי צורך תזונה מוחית, הוא רעב למקיפים חדשים, אנחנו אוכלים ומפטמים אותו בדעות, צורכים מידע בכמות לא נתפסת, סיפורים, ספרים וחדשות.

ברוב הפעמים כמות המידע שאנו צורכים, עוקף בכמה מספרים את מה שאנחנו זקוקים אליו באמת. וברוב הפעמים לצערנו, אנחנו לא אוכלים את המידע הנכון והמועיל באמת לחיים טובים ומאושרים, מלאי דעת וקרבת ה'.

גם מי שכבר נמצא במצב הרבה יותר טוב, שהוא משתדל למלאות את מוחו רק בדברים טובים של תורה ותפילה, גם הוא, למרבה הפלא, צריך הדרכה מדויקת, עם תפריט והכוונה, מהם המזונות שיועילו לו לפי מדרגתו, ומה הם המזונות - אפילו אם הם רוחניים ומקורם בתורה הקדושה - שיכולים להפילו ולחנוק אותו, כמו בשר משובח שעומד בגרונו של תינוק בן כמה ימים.

בתחילת רבינו מביא משל שנועד להסביר את מידת הרחמנות המדויקת של המנהיג הרחמן:

"וכן מי שאינו יודע איך להתנהג עם הרחמנות, איך יוכל לרחם על תינוק של ארבעה ימים, לתן לו מאכל הצריך לגדול ולא לקטן כזה, כי קטן כזה צריכין לזנוק רק על ידי חלב דוקא. על בן צריך לידע איך להתנהג עם הרחמנות, שלקטן כזה צריכין לרחם לתן לו חלב דוקא, ולגדול מאכל הצריך לו, וכן על כל אחד ואחד צריכין לרחם במה שצריך לו."

במשל זה רבינו מרמז ומסביר (על פי קשרי התורה), שיש אנשים מבוגרים שמצד המדרגה שלהם, הם כמו תינוקות קטנים יונקי חלב. הם דקים ועדינים, נפשם רוחנית ורגישה. ואם נאכיל אותם בלחם ויין - מיינה של התורה הקדושה, גופם העדין ונשמתם הרוחנית, לא יהיו מסוגלים לעכל כאלו דברים עזים. ואוכל כזה, דהיינו דעת כזו, תגרום להם ליפול מכל מדרגותיהם הרוחניות, והם עלולים למות מוות רוחני, להיות חס ושלוש בבחינת שוכני עפר ממש...

לעומת זאת, אם אותם אנשים גדולים באמת, יכולים לאכול מאכל הראוי לגדולים, שהיא דעת אחרת, בבחינה וברמה שונה לגמרי. מי שייתן להם רק את המאכל הרוחני הראוי לקטנים, הרי שהוא מרעב אותם רעב מתמשך, שאחריתו מי ישורנה. אם יש יהודי שיכול וראוי לאכול דיבורים קדושים שהם בבחינת לחם יין ובשר, הוא צריך לקבל את המאכל הראוי לו.

בהמשך התורה, רבינו עוסק באותו עניין ממש, שהצדיק צריך להאיר הארה שונה בדרי מעלה ודרי מטה, ובסוף הוא גם צריך לכלול את שניהם יחד, לתת לדרי מעלה גם קצת מההארה של דרי מטה, וכן לדרי מטה גם קצת מההארה של דרי מעלה.

יש שוכני עפר, שהם אינם יכולים לאכול לקבל ולשמוע את הארת ה'דרי מעלה'. אם הצדיק יאכיל אותם מהשגת 'איה מקום כבודו', הם ימשיכו לישון עוד שנים רבות את שנתם בעפר ח"ו. ועל כן הצדיק מעורר ומחזקים שה' עימם ואצלם. לעומת זאת אם הצדיק יאכיל את דרי מעלה בהשגה זו של דרי מטה, הרי שגם להם תהיה מזה ירידה ופגיעה בעבודתם.

אך רבינו לא רק מספר לנו סיפור נפלא מה הצדיק עושה בעולם, ועם איזה התמודדות ודילמה דקה הוא מתמודד, אלא כל כוונתו היא - לתת לכל אחד ואחד את אכלם בעתו, כפי מדרגתו וזמן גידולו. הוא מספר לנו את כל זה שגם אנחנו נדע להזהר ולהישמר ממאכלים מזיקים.

פעם שח ר' אברהם בר' נחמן זצ"ל, שבן אדם בגיל ארבעים שאינו יודע איזה מאכלים טובים לו לגופו ואיזה מאכלים הוא צריך לשמור מהם מרחק, הרי הוא גרוע מבהמה...

וכך גם אפשר לומר, שיש מעין זה גם באכילת המזון הרוחני שהוא הדעת הקדושה, אנו צריכים ללמוד איזה דברים יכולים

להזיק לנו, גם אם הם קדושים ונפלאים. לא לבזות אותם - אבל לדעת לאכול רק את מה שנצרך לנו, וחם ושלוש שלא נאכל ולא נאכיל אף אחד במאכלים שאינם ראויים.

"וכלל הדבר, כי האדם צריך לזהר מאד להמשיך על עצמו יראת ה' ועקר היראה נמשך על האדם על ידי יראת העניש כמו שכתב ארמור ז"ל שאפילו צדיקים צריכין יראת העניש. אך כל מי שאינו רוצה להטעות את עצמו צריך לזהר מאד מאד שימשיך על עצמו היראה מהענישים לטובה ולא לרעה. כי יש כמה וכמה שעל ידי עצם היראה שלהם נופלים יותר, באשר שכיח בכמה בני אדם שבשיושבים על ספר ראשית חכמה הקדוש או שאר ספרי מסר המדברים מגדל מרירות הענישים הקשים המנעים על כל עברה רחמנא לצלן, הם נופלים ברעתם יותר, מחמת שיוצעים בעצמם שעברו על כל אלו הדברים כמה וכמה פעמים יותר ויותר, על בן עקר התקין על ידי בחינת הצדיק הגדול, שאזכה להמשיך בעולם הדעת, שהוא בחינת הארת בן ותלמיד.

ועקר הוא הארת התלמיד, שהוא בחינת מלא כל הארץ כבודו, בחינת הקיצו ורענו שכני עפר, שמחזק כל הנפלים והרחוקים שלא יתיאשו עצמן בשום אופן. ועקר הדבר שבעצם נפלאות הדרכים שממשיך זה הצדיק ברעתו הנפלא, על ידי זה באה היראה על כל אחד רק לטובה ולא לרעה, אפילו הרחוק מאד מקבל היראה רק לטובה" (ליקו"ה פסח ט, טז).

מתחילים!

כלל אנשי שלומנו בכל העולם מתחילים יחד את התורה הרוחנית בעין הבעל"ט

תורה זו ח"ב
כי מרחמים
יגדלם

"כי מי שיוצא קצת בדיעות יתברך הוא יודע שנקר התענוגים והשעשועים של השם ותברך הוא רק שאמרנו מעולם הזה השגל גדול וקדוש שמו ותברך. וזהו עקר התענוגים והשעשועים של השם ותברך. כמו שכתוב: ואבית ותלה מגשי עני מקרצי חמר" (תורה ז חב אות ד)

זמן לימוד התורה: ר"ח חשוון - ר"ח אייר תשפ"ו

לשיעורים מבחנים והגרלות ועוד

04.627.7313

lbo46277313@gmail.com

ביתם הקרובים תופץ חוברת לימוד מיוחדת עם הוספות נפלאות וחדשות יומה ניתן להשיג אצל גבאי נחמיה לייסריל במונטר וברוב מכוני התפוצות שיש בישראל ברחבי הארץ

צוללים למצולות החכמה

מחברים 5

שיחת מתחברים

מונחים על התורה

מאיר: שלום דוד, אתה יודע כמה פעמים ניסיתי לתפוס אותך מהבוקר???

דוד: כן, זה היה די מטריד... חשבתי שכבר קרה לך משהו...

מאיר: נכון קרה משהו נפלא, התחלתי ללכת עם תורה ז' תנינא, למדתי אותה כמה פעמים ו...

דוד: נו, מה זה קשור? גם אני התחלתי ללכת עם התורה לפני כמה ימים, ובאמת חשבתי להתחיל שוב לחזור לשיחות הקבועות שלנו, אבל לא יקרה כלום אם תחכה כמה שעות...

מאיר: לא שמעת אותי עד הסוף! אני למדתי את התורה ורציתי ממש לקיימה בפועל, אז התקשרתי אליך, כדי שנעשה שיחת חברים ונדבר ביראת שמים, ואז אני בעצם מקיים בפועל את התורה.

דוד: אהההה, איך לא תפסתי, בעצם המדור שלנו בתורה זו הופך להיות ממש 'הליכה עם התורה'. עכשיו נצטרך לעשות בכל שיחה חישובים מי הרב ומי התלמיד, ומי התלבש במי, זה הולך להיות ממש מעניין.

מאיר: בקיצור מעכשיו המדור שלנו הוא מדור חובה. וזהו נגמר, אתה לא יכול להתחמק מלענות לי לטלפון, כי אתה הולך עם תורה ז'!

דוד: נו, איך באמת היה ה'ברוכים הבאים', כשלמדת פעם ראשונה את כל התורה?

מאיר: מאוד נפלא, באמת יש בה משהו מאוד מאיר, היא די קלה להבנה בפעם הראשונה. בוודאי בחלקים הראשונים שלה, ולכן זה גם קצת מבלבל כאילו אין מה להתעמק בתורה הזאת.

דוד: אני לא אוזח בשלב העמקות, הדרך שלי היא ללכת בלימוד צעד אחרי צעד, לאט לאט, אני בשלב שאני עדיין מסדר לעצמי את הסדר של התורה, כל שלב זה שלב, אחר כך אני הולך לפסוקים.

מאיר: כל אחד יש לו את המהלך שלו, יש כאלו שצריכים שיטה סדורה, מהלך של לימוד, שלב ראשון ללמוד ככה, שלב שני ללמוד בצורה אחרת. אני לעומת זאת, קשה לי מאוד עם כל המהלכים האלו, תוך כדי שאני קורא את התורה בפעם הראשונה, קופצות לי מילים שחוזרות על עצמן, אני לא יכול להתעלם מזה, ואני מסמן לעצמי...

דוד: ואולי היה עדיף שכן תעשה לעצמך קצת

יותר סדר בצורת הלימוד?

מאיר: יכול להיות שכן, אבל זה עניין אישי שלי. אני חושב שבסוף כל אחד צריך לבדוק טוב עם עצמו מה הצורה שמתאימה לו. לא חייבים לעשות סדר בלימוד בגלל שמישהו פרסם איזה טבלה או משהו כזה. יכול להיות שאני צריך להיות תלמיד שלך, וללמוד ממך קצת איך עושים יותר סדר בלימוד, ואולי גם אתה צריך ללמוד מאחרים, או ממני, קצת תסיסה ובלאגן...

דוד: כמו מה?

מאיר: יש הרבה אפשרויות שפתאום אתה קצת שובר את הסדר, וזה נותן לך גישמאק בלימוד. אני אתן לך דוגמא מלימוד גמרא, לפעמים אתה מתחיל ללמוד איזה סוגיא בעיון, בהתחלה אתה לומד גמרא רש"י טוב ומחשבן כל מילה בגמרא, אבל פתאום, משהו לא מסתדר לך, יש לך איזה קושיה על רש"י, אתה יכול להמשיך הלאה, לרשום את הקושיה, ולעבור לתוספות...

אבל לפעמים אתה מרשה לעצמך לרוץ שלב אחד קדימה, לחרוג מהסדר. אתה רואה שאם מפרשים קצת באופן שונה את הגמרא, אז כל הקושי שלך ברש"י נעלם. כאן אתה מתחיל להסתקרן, האם יש משהו שמפרש כמוך או לא? האם זה חשבון שטוטי או שיש איזה סמך לדברך? אז בשקט בשקט בלי שאף אחד רואה, באמצע חזרת הש"ץ, אתה מציץ ב'שיטה מקובצת' ומוצא שיש רשב"א כזה, אתה לא נשאל לכל העומק של הרשב"א ומי חולק עליו, אלא חוזר לגמרא עם הרש"י, וממשיך כרגיל לתוספות...

דוד: הבנתי את המשל, רבינו גם מביא כאן משלים מלימוד הגמרא והתוספות... אבל במטותא מה הנמשל?

מאיר: ובכן, לפעמים אתה מתעכב על איזה קטע בתורה, מנסה להגיד פשט באיזה ראייה שרבינו מביא מאיזה פסוק. הבנת מה הוא אומר בפשט, אבל אתה ממש מרגיש שמישהו מדגדג לך במוח עם הפסוק הזה. אם אתה איש מרובע ממש של כללים וטבלאות, אתה מתעלם וממשיך הלאה, אבל אם אתה בלגניסט כמוני, אז אתה מציץ לכמה דקות בפסוק, מחפש את שאהבה נפשך וחוזר ישר לתלם...

דוד: את האמת די הצחקת אותי, זה נראה שאתה ממש סובל, ומרגיש כמו אחד שירד מהדרך, כשאתה מציץ בפסוקים.

מאיר: לא הבנת אותי, אצלי זה בסדר, אני רק לא רוצה שאחרים ירגישו כך.

דוד: עכשיו חבר שובב, תגרה אותי עם איזה כמה נקודות קטנות, קושיות, קשרים, פסוקים או משהו אחר, כדי שגם אני אקבל קצת הארה מהבלגן שלך.

מאיר: כאן אנחנו בעצם חוזרים לתחילת השיחה, ראיתי איזה משהו נפלא בתורה ובגלל זה התקשרתי אליך. יש בתורה שלנו משהו מעניין שלא ראיתי אותו בתורות אחרות, לא רק שיש מילים ולשונות שחוזרים על עצמם, אלא יש כאן משפטים שלמים שחוזרים על עצמם בצורות שונות.

דוד: אתה מתכוון ל'מה שהיה הוא שיהיה'?

מאיר: גם לזה, אבל לא רק, ובעיקר רציתי עכשיו לעסוק במשפט - "עיקר התענוגים והשעשועים".

דוד: אתה מתכוון למה שרבינו אומר בתחילת אות ד': "כי מי שיודע קצת בידיעתו יתברך הוא יודע שעיקר התענוגים והשעשועים של השי"ת, הוא רק שאנחנו מעולם הזה השפל נגדל ונקדש שמו יתברך".

מאיר: נכון, ובסוף אות ו' כתוב כך: "והשגות מקיפים הללו זה עיקר התענוג והשעשוע של עולם הבא, אשרי מי שזוכה להשיגם, וזה בחינת תכלית הידיעה, כי תכלית הידיעה אשר לא נדע, כי השגות אלו המקיפים שהם בחינת שעשוע עולם הבא, זה בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראיך".

דוד: אני מבין שאתה רוצה להקשות כאן קושיה...

מאיר: לא יודע אם זה קושיה, זה נקודה להתבוננות. מצד אחד, עיקר התענוגים והשעשועים של השי"ת זה מעבודת העולם השפל, שאנו מגדלים ומקדשים את שמו יתברך. ואם כן יוצא שהרב טוב הצפון שהקב"ה מצפין ליראיו, זה אותם תענוגים ושעשועים שלו. ורבינו אומר שהרב טוב הזה הוא שעשוע עולם הבא שלנו, יוצא אם כן שאנחנו בעולם הבא נשתעשע ממה שעבר עלינו דווקא בעולם השפל הזה, וכביכול נסתכל במה שעשינו בעולם הזה מתוך גושי העפר וזה יהיה התענוג שלנו!

דוד: אני מבין מרחוק את מה שאתה רוצה לומר, אני מרגיש שזה כמו התנוצצות שהדליקה אותך, ואתה מרגיש בהערה הזו איזה אור מיוחד...

מאיר: אתה לא הבנת אותי עד הסוף. כנראה לא זכיתי שתהיה לי יראת שמים כדבעי, אחרת דבריי היו נשמעים...

דוד: חס ושלום, אני הבנתי אותך. אבל הרגשתי בזה כמו רמזים כאלו שאתה מרגיש בדברים האלו משהו מאוד מיוחד, אדרבה, בזה שהצלחת להעביר את ההרגשה הזאת, זה כאילו שהבאת לי איזה מקיף חדש.

האמת, שתוך כדי שדיברנו, חשבתי על הביטוי שרבינו השתמש בו: 'מי שיודע קצת בידיעתו

אני מבין מרחוק את מה שאתה רוצה לומר, אני מרגיש כמו התנוצצות שהדליקה אותך, ואתה מרגיש בהערה הזו איזה אור מיוחד...

יתברך' - אז בהכרח הוא יודע שהדבר הכי חשוב זה העבודה של אלו שנמצאים בעולם השפל. ואחר כך באות ז' רבינו כותב, שהצדיק שזוכה לידיעה הזאת בשלמות, הוא מאיר ל'דרי מעלה' 'שאינם יודעים כלל בידיעתו יתברך'.

בעצם יש כאן משהו מאוד מוזר, הצדיק מראה לדרי מעלה שהם בכל לא יודעים כלום, אפילו את ה'קצת' הזה שה' מתענג מהעבודה של עולם השפל. מבהיל על הרעיון, גם את זה הם לא יודעים!

מאיר: תראה איך סחבתי אותך, בסוף אתה לומד לא לפי הסדר ויוצאים לנו כאלו שאלות נפלאות... אבל אמרת איזה משפט שלא כל כך הבנתי, אמרת שהצדיק זוכה לידיעה הזאת בשלמות, איפוא זה כתוב בתורה?

דוד: תראה, אם רבינו אומר שמי שיודע קצת בידיעתו יתברך יודע את הידיעה הזאת, אז מי שזוכה למקיפים שהם אריכות ימים ושנים, הוא לא יודע רק קצת בידיעתו יתברך...

מאיר: נכון... ו... אולי זה ידיעות אחרות?

דוד: אני חושב, שבסוף רבינו מדבר תמיד מאותה ידיעה ודעת שהוא התחיל לדבר עליה מקודם. כלומר, אין כאן חמשה דברים נפרדים, בתחילת התורה רבינו מדבר על הדעת שמישה רבינו פתח וגילה שיש אלוקים שליט בארץ; אחר כך הוא מגלה שיש ידיעה כזו מהיכן ישראל לקוחים; אחר כך הוא אומר שעיקר ידיעתו יתברך היא להבין שעיקר התענוג והשעשוע של ה' היא דווקא מהעולם השפל; אחר כך יש ידיעות של תקופות הימים; אחר כך יש את הדעת שהצדיק מגלה לדרי מעלה שהם אינם יודעים כלל בידיעתו יתברך - לעניות דעתי כל הידיעות האלו הם משהו אחד!

מאיר: אתה מדבר דברי טעם ממש, ועכשיו אני מתחיל להשתכנע שאני צריך גם לקבל יותר מהלימוד המסודר שלך, כי זה גורם לך לשים לב לדברים שאני לא הייתי שם לב אליהם.

אבל רק הערה קטנה לסיום, אמרת שהדעת של הצדיק היא מה שהוא מגלה להם שהם אינם יודעים כלל בידיעתו יתברך, שאלת שזה קצת סותר את זה שמי שיודע קצת בידיעתו יתברך הוא יודע שהתענוג הוא מעולם השפל, והרי הם בוודאי יודעים את זה...

יש כמה אפשרויות להסביר את הדברים, שכל אחת מהם דורשת התבוננות, א' שלפי דברי רבינו שדרי מעלה זה מלאכים, אז אולי הם באמת לא יודעים בזה כלום. ב' שרבינו בא לומר שבאותה ידיעה גופא, דהיינו בידיעת התענוג מהעולם השפל, שם גופא הוא מגלה להם שהם עדיין לא יודעים בזה כלום.

דוד: זה ממש נפלא מה שאתה אומר... באמת יש הרבה להתבונן בזה, נחזור ונדבר על כך בפעם הבאה...

חיבורים

עומק הקשרים דרך הדקדוק בלשון

היה מהראוי לכתב בכל פעם ודוק

בהקדמה הנפלאה שכתב מוהרנ"ת לליקוטי מוהר"ן, הוא הגיח את יסודות הלימוד, וההסתכלות הנכונה כלפי הדרך בה ניגשים ללמוד את דברי התורה הנובעים ממקור החכמה העליונה.

חלק גדול מההקדמה מוקדש לעושר האדיר המצוי בתורות אלו. חלק נכבד אחר מוקדש למטרה העיקרית של ספר זה, להישיר ליבות בני אדם ולעוררם לעבודת ה'. בחלק אחר מההקדמה מתווה את דרכי הלימוד, את הייחס לכל מילה, ולאופנים כיצד עלינו ללמוד בעמקות את דברי התורה הזאת.

באחד הקטעים האחרונים, מדגיש מוהרנ"ת באריכות יוצאת מן הכלל, את צורת ההסתכלות והיחס הנכון לכל מילה היוצאת מפיו הקדוש והטהור של רבינו זכר צדיק לברכה:

"והנה לפי גדר העמקות של כל דבור ודבור, היה מהראוי לכתב בכל פעם ודוק, או והבין ועין היטב, וכיצא באלו הלשונות המורים למעין שישים עין עיניו שם להבין היטב".

כלומר, דרכם של ספרים וסופרים רבים, שבעת שכותבים דברים עמוקים בלשון קצרה, או אפילו בעת שכותבים באריכות דברים אשר לאו כל מוחא סביל דא, הם משתמשים בלשונות שמטרתם לעצור את הלומד ממרוצת ושטף לימודו, להציב בפניו תמרור 'עצור', בכדי שיתעמק היטב בדברים הצריכים עיון רב.

מוהרנ"ת, שראה ושם את ליבו לגודל העמקות של תורתו הקדושה, הבחין שלפי גודל העמקות של הספר ליקוטי מוהר"ן, מן הראוי היה להשתמש באלו הדיבורים פעמים רבות לאורך כל הספר הקדוש. ועל כן הוא כביכול מתנצל ומסביר מדוע הוא נמנע מלכתוב לשונות אלו:

"אך ראה ראיתי, כי אם כן יהיה ההכרח לכתב כמעט אצל כל דבור ודבור לשונות באלו. לפי עצם ערבת מתיקת השכל והעמקות שיש בכל ענין, וכמעט בכל דבור. ועל פי רב יש עמקות גדול מאד בדבריו, אשר לא יספיק שום לשון באלו הלשונות. על כן החדלתי את עטי, ומנעתי את עצמי מלכתב שום לשון מלשונות הג'ל".

זה דבר בלתי אפשרי לדחוף בכל משפט וכמעט בכל דיבור לשון כמו 'עייין' או 'והבן היטב', משום שזה עוצר את הלומד מללמוד באופן רציף, ויצא שכרו בהפסדו - שרוב בני האדם לא יוכלו ללמוד בכלל את הספר ליקוטי מוהר"ן.

"רק לפעמים ולעתים רחוקות נשמט מתחת הקלמוס איזה לשון כזה, והמעין באמת, מי שיש לו מנן בקדקדו, יבין מאליו עמקות הדברים. שהם רחבים ועמקים מעי ים, גבה משמים ועמק מתהום. ומי שרוצה לסעם צוף דבש אמרי נעם האלו, צריך להעמיק בעין האמת בעיין גדול הדרק היטב, להבין הדבר על מתכנתו, עד מקום שיד שכלו מנעת".

■

ואף על פי כן, בחר מוהרנ"ת להודיע לנו בהקדמה לליקוטי מוהר"ן, שנדע שגם אחרי שכבר למדנו והבנו את פשטות התורה והיא מובנת לנו בהבנה רגילה, עלינו לחזור ולהתעמק בכל דיבור ובכל לשון.

פלאות הלשון שיש בדברי רבינו הקדוש, אינם מגבלה ללומד, זו אינה סתם חוויה מציקה, למצוא את כפילות הלשון בדרך כזה או אחרת - פלאות אלו הינם מפתחות נפלאים להבנת עומק הקשרים בכל חלקי התורה, הכלולים זה מזה ומחוברים זה בזה.

באופן לימוד זה יש שלושה שלבים שונים, וכמספר השלבים כך גם מתחלקים כל האנשים.

השלב הראשון, 'מציאת כפילויות המילים' - הוא שלב קל, אך פחות מאיר ומובן מה מטרתו.

יש אנשים שעדיין לא התנסו כלל בשלב הראשון, או משום שבפועל הם עדיין לא שמו לב לכך, או שהדבר נשמע ונראה להם מופרך וקטנוני.

לעומת זאת יש אנשים שנתקעו בשלב הזה מבלי להמשיך קדימה, דהיינו שבכל תורה הם מוצאים לשונות כאלו, באופנים שונים, אך הם נשארים רק עם זה, מבלי לנסות להבין מה למעשה זה אומר לנו, כיצד זה מחדד את הבנת התורה, איך זה פותח אפיקים וקשרים חדשים שמאירים את כל התורה באור יקרות - ואף הוצאת עצות למעשה ממש.

לכן, יש להמשיך אחרי השלב הראשון, לצאת מתוך נקודת הנחה, שהקשר הלשוני טומן בחובו ביאור, כלומר שיוצא מאותו קשר נפקא מינה חדשה (כמו שנרחיב לקמן).

אך גם כאן, יש כאלו שמוציאים איזה תובנה, ושוב נעצרים, מסתפקים במועט. אך באמת אם נשוב ונדוק היטב היטב בכל קשר לשוני, הדברים יסתעפו ויתרחבו, מקשר אחד לקשר נוסף, עד שכל התורה תאיר לנו באור חדש לגמרי!

לכן, צריך לשוב לתורה, להעמיק באותם קשרים לשוניים, ואף לחפש עוד לשונות שאולי נעלמו מעינינו, או שחשבנו אותם לסתם לשונות שאין בהם שום משמעות, להתחזק באמונה שכל מילה ומילה מדוקדקת כבמקרא. ובסיעתא דשמיא, עם הרבה תפילות ותחנונים, נזכה שהש"ת יאיר עינינו במאור תורתו הקדושה, לזכות לגלות את הפנימיות שאינו נראה על פי פשוטו כלל.

■

במדור זה, נביא באופן קבוע, דוגמאות מכל שלבי הדיוק והדקדוק בלשונו הקדושה.

ניתן דוגמאות של לשונות והטיות לשון שונות, מילים נרדפות וכפולות, קשרים שונים וחיבורים יוצאי דופן.

ננסה בעז"ה לפתח חלק מאותם קשרים, לתת טעימה ודוגמא, איך אפשר לקחת קשר לשוני ולפתח אותו מכמה כיוונים.

"נכנס"

א. **וּבְאֵמָתָּה מַהִיכֵן בָּאִים לַעֲוֹנוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם, הוּא רַק עַל יְדֵי שְׂאִין לוֹ דַּעַת, כִּי אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת'.**

ב. **וְעַל יְדֵי זֶה שֶׁעוֹסְקִים לְדַבֵּר אַחֵר עִם חֵבְרוֹ לְהַכְנִיס בּוֹ דַּעַת וְיִרְאַת שָׁמַיִם וּלְהַעֲמִיד תַּלְמִידִים כְּג"ל, עַל יְדֵי זֶה נִכְנָסִין אִוְרוֹת הַמִּקִּיפִים, דְּהֵינּוּ שׁוֹכְחַ לְהַבִּין וְלִידַע, מַה שְׁלֹא הָיָה מִבֵּין וְיֹדַע מִתְחַלֵּה. כִּי מַה שְׁאָדָם מִבֵּין וּמַשִּׁיג בְּשִׁכְלוֹ זֶה בַּחֲנִינָת פְּנִימִי, כִּי זֶה הַשִּׁכֵּל נִכְנָס לְתוֹךְ שִׁכְלוֹ אֲבָל מַה שְׂאִין יָכוֹל לִכְנָס לְתוֹךְ שִׁכְלוֹ, דְּהֵינּוּ מַה שְׂאִי אֲפָשָׁר לוֹ לְהַבִּין זֶה בַּחֲנִינָת מִקִּיפִים, כִּי זֶה הַדְּבָר מִקֵּף סְבִיבוֹת שִׁכְלוֹ, וְאִי אֲפָשָׁר לוֹ לְהַכְנִיסוֹ בְּפָנִים כְּתוֹךְ שִׁכְלוֹ.**

ג. **עַל כֵּן אִם לֹא יִהְיֶה נֹזֵחַ בְּדַבְּרָיו, לְדַקֵּק אֵיזָה דְּבָר לְגִלּוֹת וְאֵיזָהוּ דְּבָר שְׁלֹא לְגִלּוֹת, עַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה נִכְנָס בְּקִשּׁוֹת וְתַרְצִים, שְׂאִין הַזֶּמֶן מִסְפִּיק לְבָאָרֶם, כִּי חֵם בַּחֲנִינָת מִקִּיפִים שֶׁחֵם לַמַּעֲלָה מִהֶזְמֵן כְּג"ל.**

ד. **הֵינּוּ שֶׁהַשִּׁיב לוֹ, שְׂרָאָה עֵינָיו שֶׁל לֵוִיתָן. דְּהֵינּוּ מַה שֶּׁבַּחֲנִינָת מַלְכוּת מְלָקֵט וּמִקְבֵּץ כָּל הַבְּטָחוֹנוֹת שֶׁל כָּל בָּאֵי עוֹלָם, שֶׁשֶּׁלֶם עֲנִיָּהֶם תַּלְוִיּוֹת וּמַצְפִּין עַל פְּרִנְסָה, וּמַלְכוּת, בַּחֲנִינָת לֵוִיתָן, מִקְבֵּץ כָּל אֵלּוֹ הַבְּטָחוֹנוֹת וּנְכָנָס עִמָּהֶם לִיִּם הַחֲכֵמָה לְקַבֵּל מִשֵּׁם פְּרִנְסָה. וְעַל יְדֵי זֶה נִזְדַּעְזַע רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כִּי נִפְל עָלָיו יִרְאָה, מִחֲמַת **שְׁנִכְנָס** בִּיִּם הַחֲכֵמָה, שֶׁשֵּׁם נִתְגַּלָּה בַּחֲנִינָת מַלְכוּת, שְׁבֹא לְקַבֵּל פְּרִנְסָה, שִׁזָּה בַּחֲנִינָת עֵינָיו שֶׁל לֵוִיתָן כְּג"ל, וְעַל יְדֵי זֶה נִפְּל יִרְאָה, כִּי מַלְכוּת הוּא מְקוֹר הִירְאָה כְּג"ל.**

אחר שראינו דוגמא זו ללשונות ומילים נרדפות, נתבונן היטב בעזרת כל דרכי וכללי הלימוד, כדי לראות, איך מתוך העיון בקשרים אלו, מתחיל לצוץ כיוון של לימוד שירחיב לנו אט אט את הבנת התורה יותר ויותר.

המקום הראשון בו רבינו מזכיר את הלשון 'נכנס' הוא בסוף אות ג'. רבינו מאריך באות זו לבאר שעם ישראל בשורשם הם דקים ורוחניים, עם קדוש שאין שייך אליו עוון כלל, והרחמנות האמיתית היא להוציאם מהעוונות אליהם הם נפלו.

אך מיד רבינו שואל, הלא אם אמרנו שהם כל כך קדושים ואין שייך אליהם עוון, אם כן כיצד אנו אומרים שהרחמנות היא להוציאם מהעוונות, הרי בכלל לא מובן איך הם הגיעו למצב של עוון ח"ו.

"וּבְאֵמָתָּה, מַהִיכֵן בָּאִים לַעֲוֹנוֹת, חֵס וְשָׁלוֹם?"

ורבינו מתרץ ומשיב, שעל אף שבשורש הם קדושים, מכל מקום הנפילה - **"הוּא רַק עַל יְדֵי שְׂאִין לוֹ דַּעַת, כִּי אֵין אָדָם עוֹבֵר עֲבֵרָה אֶלָּא אִם כֵּן נִכְנָס בּוֹ רוּחַ שְׁטוּת' (פְּטָה ג) "**.

מבואר אם כן בלשון חז"ל, שהרוח שטות היא משהו ש'נכנס'.

בהמשך התורה באות ו' לגבי המקיפים, רבינו מסביר שהמקיף הוא כמו שכל שעומד מחוץ לשכל האדם והאדם עדיין לא מבין אותו. אך כאשר האדם מדבר עם חבירו ביראת שמים, השכל

הפנימי מתרוקן כביכול לחוץ, ואז נשאר מקום ריק בשכל האדם, והמקיף 'נכנס' לתוכו.

הרי לנו שני מושגים שונים שרבינו מביא כלפיהם את הלשון 'נכנס'. הראשון שהרוח שטות 'נכנסת' באדם וגורמת לו עוון, והשני הוא המקיף, שנכנס לשכל האדם על ידי שמדבר עם חבירו ביראת שמים.

■

מתוך הקשר זה אנו יכולים להבין כמה תובנות יקרות:

א] ה'רוח שטות' היא מקבילה מצד הסטרא אחרא ל'מקיף'. הרוח שטות היא כמו דעת של הסטרא אחרא, היא שכל שעומד בחוץ, שכל טמא. ואכן גם המקיפים נקראים בתורה זו 'רוח', כמו שרבינו מביא בהמשך התורה באות י"ג.

ב] כמו שכאשר הרוח שטות נכנסת לאדם היא מביאה אותו לידי עוון ח"ו, כך גם בזה לעומת זה, כאשר המקיף הקדוש נכנס פנימה, הוא מעורר את האדם למצוות ומעשים טובים.

ג] כמו שעל ידי שיחת חברים ביראת שמים נכנס המקיף פנימה, דהיינו שמתעורר ומתגלה הדעת הקדושה, כנגד זה, בהעדר שיחת חברים ביראת שמים, או שמדברים דברים אחרים שאינם דיבורים קדושים, אזי נכנסים מקיפי הדעת הטמאה, רוח שטות ושנעון ר"ל...

חיבורים

להחיות את החיים

ליקוטי הלכות באספקלריה המאירה

מי אתה באמת?

ידו נשלחה לעבר השעון המעורר. לחיצה חזקה מדי על כפתור הכיבוי - גרמה לשעון להתגלגל ארצה ולהתנפץ. הוא התעורר בבהלה, מביט בחלקי השעון המפוזרים בחדר, וצחוק חסר שליטה התפרץ ממנו.

המשגיח הסתובב בין החדרים, מעורר את התלמידים לעבודת הבורא, הצחוק הקולני הסב את תשומת ליבו והוא נכנס לחדר, התבונן בסיטואציה המוזרה, ופלט בצניניות מהולה ברחמים, "לא נורא שהשעון נשבר, בכל מקרה אין לו שום שימוש, אתה ממילא לא קם אף פעם לתפילה..."

האמת היא, שכשהוא נכנס לשיבה המצב לא היה כך. הוא נכנס ברגל ימין, כשבליבו בוערות שאיפות גבוהות ונעלות. אך הימים הארוכים והשגרה השוחקת עשו את שלהן, אט אט הוא איבד כל חשק לעשייה כל שהיא. גם כאשר המשגיח ניסה לשדל אותו לדאוג לאוצר הספרים או לגמ"ח הישיבתי, לא היה עם מי לדבר.

בשעות הבוקר הוא היה מבכר את השהות במיטה הנינוחה - על פני השיטוט חסר התוחלת בבית המדרש ובסביבתו. לא היה לו כל טעם לטייל בין מאות בחורים יראי שמים ושקדנים, שרק מחדדים את ההבדל ביניהם - הוא ידע זאת לבד...

חבריו לחדר שבו מהתפילה, הניחו את התפילין בארונית, והזדרזו לחדר האוכל. האחרון שיצא מהחדר פנה אליו בתימהון מהול ברחמנות, "אני לא רוצה לדון אותך, אבל אני באמת לא מבין אותך. תגיד אין לך שכל?! אתה לא מבין שאם המצב שלך יישאר כך אתה תעוף מהישיבה, ואחר כך ברחוב לא יהיה לך יותר טוב?"

הוא נשאר באותה התנוחה במיטתו, "וואו... אתה כל כך צודק, באמת שאין לי בכלל שכל. איבדתי אותו בדרך לשיבה באחת הסמטאות. אולי תעזור לי לחפש..."

החבר חזר אל תוך החדר, "אני מבקש ממך סליחה, לא התכוונתי לפגוע בך, רק חשבתי שזה ממש שטות לשכב ככה במיטה כל בוקר בלי שום תכלית".

המשפט הזה חדר את שריון הניכור שהוא עטה על עצמו, והכאיב לו. הוא הסב את פניו אל הקיר מתכסה בשמיכה עד מעל לראשו, תוך שהוא מהרהר בתסכול, "מי בכלל יכול להבין אותי בעולם הזה, אף אחד. המילים יצאו מפיו במרידות, "רבינו של עולם, למה בראת אותי? בשביל מה חסר לך עוד שוטה שכמוני, הרי באמת אין לי שכל. ובנוסף לכל זה, אני לא מסוגל להתגבר ולהשתנות, ככה אני, שוטה וחסר שכל..."

בעוד המילים על שפתיו, השינה המתוקה חטפה אותו, רק בשעות הצהריים התעורר בבהלה כשהוא מגלה שהפסיד את ארוחת הצהריים בחדר האוכל. הוא התארגן במהירות ויצא לבית כנסת סמוך, גלגל בעצלתיים את התפילין על זרועו, ומלמל בחטף את פסוקי קריאת שמע.

לאחר סייסם את תפילתו התיישב באנחה על הספסל, וחיפש אחר חומר קריאה. החוברת היחידה שמצא הייתה "ליקוטי הלכות", הוא החל לקרוא:

"רואים בחוש' שיש בני-אדם שרואים מהם כמה מיני שגשון ממש, שהוא רוח שטות ממש. ואף-על-פי-כן אינם משגעים לגמרי, וכל זה נמשך מניצוצי הדעת שיש בהם, שמבינים שלא לצאת מהדעת לגמרי."

אבל כשאחד פגם בדעתו הרבה, ונמשך אחר השגשון והרחיק שטות שלו, אזי נעשה משגש ממש. וזה ידוע שכל אחד

כפי עונותיו הוא משגע. כי בעל עברה הוא משגע, כי אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. וכפי רבוי העונות שגמזאים בהרבה בני-אדם כידוע, היה ראוי שיהיו נעשים כלם משגעים ממש.

אך ה' יתברך מרחם על הבריות, ומקים דעתם שלא יצאו מדעתם לגמרי, על-ידי שערין נשאר רשימה בדעתם שגמשך מניצוצות הנ"ל, שעל-ידי זה מבינים שלא לצאת מדעתם לגמרי.

כי מי שגמשל ונפל להרחיק שטות יש לו עדין בחירה, כמו שאמר ארמור' ז"ל לאחד, שהוא ז"ל בעצמו אמר לו שיש לו שגשון וכו'. ואחר-כך אמר לו, אם אתה רוצה אין אתה משגע, והכן זה מאד.

כי גם המשגע ממש בשמכין אותו היטב, מוכר להשליך השגשון מחמת יראתו. ומכל זה יכול האדם הרוצה לרחם על עצמו באמת, להתגבר במעט מעט דעתו שגשאר לו עדין על הרוח שטות ושגשון המתגבר עליו בכל פעם. והכל בכח הצדיק האמת המרמז לו רמזים ומאיר בו הדעת בפרוש וברמז, בדרך עצות טובות ועמקות ותמימות, אשרי שיאמרו בו.

והכן היטב לטובת עצמך לנעת, שתוכה להמשיך עליך הרחמנות האמתי של המנהיג האמת, העוסק לרחם עליך באמת, אבל אתה צריך להמשיך עליך רחמנותו, כי אם אתה לא תרחם עליך מי יחמל עליך. וכבר הודיע לך מרחוק עצם רחמנותו, עד שבכחו הגדול יש לך כח לרחם עליך. והכן מאד מאד" (נ"י, ו, ל).

המילים חדרו אל תוך ליבו, הוא הבין פתאום שכל מה שגרם לניכור שלו, זוהי הרוח שטות שהשתלטה עליו, והפכה אותו למשוגע - זה פשוט לא הוא.

כשהוא חזר לשיבה הוא ידע היטב שרוח השטות לא תניח לו כל כך מהר, אבל הוא הבטיח לעצמו דבר אחד - לנסות לשמוע את הרמזים, ולא להתמכר לליטוף המרגיע של הרוח שטות.

במוחו הדהדה התובנה: יש מי שמרחם עלי באמת, והוא לא יפסיק לרמוז לי ולהזכיר לי, שאני לא באמת משוגע.

בעצם, את הרמז הראשון הוא קיבל כבר בבוקר...

האדם חוטא, וחוזר וחוטא, כיון שיש בו רוח שטות. פשוט אין לו שכל, שוטה ומשוגע ממש...

אבל הצדיק מגלה לו את הדעת, הוא מגלה לשפלים והרחוקים שהשי"ת נמצא בכל מקום, והדעת הזו היא ניצוצי הדעת שנמצאים אצל כל אחד!

אבל איך הדעת הזו מגרשת את רוח השטות?

כאן מבאר מוהרנ"ת יסוד עצום, "אתה חושב שאין לך שכל, אבל זה לא נכון, אתה לא משוגע".

והראיה לכך, שהרי יש בך ניצוצי דעת. כלומר, אתה יודע שהשי"ת נמצא בכל מקום, הוא נמצא גם בך. ואם כך לא יתכן שאתה שוטה וחסר שכל, שהרי הקב"ה ממלא אותך לגמרי, ולא משאיר בך מקום לגרגר של שטות ושגשון לשלוט בך.

אבל, אתה צריך לשים לב למה שהצדיק מעורר אותך, לכך שהקב"ה נמצא איתך, בתוכך.

זה מה שאתה באמת. באמת.

מסילות בכללי העיון

אוד מעמקי הבאר

אות י"ט | כלל ח'

ביאור הליקוטים תורה ד' ח"ב

רבי אברהם מחלק, ומגלה סדר חדש בעניין המקיפים, לאור כלל ח'.

הכלל השמיני הוא, שאנחנו דנים כל דבר באופן יחסי. כלומר, אור מקיף שהוא למעלה מהזמן, הוא נחשב 'מקיף שלמעלה מהזמן' רק כלפי מי שהוא נמצא במדרגה נמוכה, אבל כלפי מי שהוא במדרגה גבוהה, נחשב האור הזה 'שכל פנימי', ואפילו פחות מזה.

לכל אחד יש כמה בחינות בהשגות 'שכל הפנימי' ו'שכל המקיף'. כפי שרבינו כותב במפורש שיש שכל פנימי, שהוא השכל המרכזי שעכשיו מאיר בדעת האדם, ויש את השכלים הפנימיים שהם כבר יותר נמוכים מבחינת השכל הפנימי העכשווי.

וכן בשכל המקיף יש שתי מדרגות. המדרגה הראשונה זה המקיפים שהם לפי מדרגת האדם עכשיו בתוך הזמן, דהיינו שאף על פי שהאדם לא השיגם, אבל אפשר להשיגם מצד השגת הזמן שלו עכשיו. המדרגה השנייה זה מדרגת המקיפים שהם מעל הזמן לאותו אדם, למרות שאצל מישהו אחר אותם מקיפים בעצמם - הם בתוך הזמן.

אם כן, גם אצל הצדיק בעצמו, יש את המקיפים שהוא משיג שהם מעל הזמן ביחס לתלמידים שתחתיו, ועל אלו המקיפים רבינו אומר שהוא משיג אותם באופן וודאי, אבל הוא צריך להיזהר שלא להשיג את המקיפים האלו שביחס אליו הם מעל הזמן.

לאור מהלך זה, מיישב רבי אברהם אגב אורחא שאלה נוספת בדברי רבינו.

הרי לכאורה, אם המקיפים הם מעל הזמן לגמרי, למה רבינו אומר שגם שם בעולם העליון נקראים המקיפים האלו 'תקופות הימים - תקופות השנים'? הרי אם הם מעל הזמן, איך אפשר לשייך להם איזו שהיא מסגרת וסדר של זמנים?

לכן מוכרחים להסביר, שבאמת גם אותם מקיפים הם עדיין בתוך הזמן, ביחס לצדיק והחכם, ומה שהם נקראים 'מעל הזמן' - זה רק ביחס לתלמידים.

בסיום דבריו מוסיף רבי אברהם להעמיק בענין, ומגלה שבאמת אין מציאות של מקיף שהוא נמצא מעל הזמן לגמרי, לתמיד. אלא כל מה שהוא נמצא מעל הזמן, זה רק באופן זמני בלבד. וגם אותם מקיפים עליונים שהרב צריך להיזהר שלא להמשיכם ולהשיגם, זה רק למטרת ייצור כלי - על ידי החושך והשתקה - להשגה גבוהה יותר אחר כך.

במדור זה נעסוק בביאור ח"י הכללים של ראבר"ג. נדגיש כבר בתחילת המדור, שאנחנו לא נעסוק בביאור תוכן הכללים עצמם, אלא ננסה להוציא מכל אחד מהכללים השגות ותובנות מעמיקות, שעולים מתוך העיון בו.

כל אחד יכול ללמוד דברים נפלאים מתוך הכללים, וממילא אפשר לחלוק על הביאורים שנבאר, ולטעון שהם השגות רחוקות, לכן, במדור זה אנחנו נעשה 'שימוש' בלימוד הכללים, אצל מי שגילה וייסד את אותם כללים מתוך דברי רבינו ומוהרנ"ת - הלא הוא ראבר"ג זצ"ל בעצמו.

ראבר"ג האריך וכתב על תורה זו, חידושים רבים ונפלאים, ואנו, נצלול בכל חודש לחידוש וביאור אחד שכתב על תורה זו. נחפש ונעמיק איך הוא הגיע לאותו חידוש, ועל איזה כללים הוא התבסס. על ידי הלימוד הזה, נרוויח עוד העמקה בדרכי הלימוד בעיון בתורה עצמה, וגם נעשה 'שימוש' חכמים, לדעת לאיזה דברים נפלאים אפשר להגיע - על ידי הלימוד 'מיניה וביה' בעומק עיון הפשט.

באות י"ט בביאור הליקוטים על התורה, רבי אברהם מקשה קושיה שלכאורה הציקה לרבים כשלמדו את התורה:

"לכאורה יש להתפלא בהכרח הרב לסייג השתיקה, שלא לבוא במקיפים שלמעלה מהזמן, כמה שכתב תחלה ברוממות מקיפי הרב, שהם באמת למעלה מהזמן".

ביאור הקושיה:

רבינו כותב באות ח' שהצדיק בעצמו צריך להיזהר בלימודו לפני התלמידים, שלא לגלות יותר מידי, כדי שהוא בעצמו לא יגיע להשגות שהם 'מעל הזמן'. רבינו מרחיב לבאר, שזה היה עניין הדיבור שה' אמר למשה רבינו 'שתוק', כדי שלא יאמר את התירוץ, ויגיע להשגה יותר גדולה שהיא למעלה מהזמן.

אך עמוד קודם לכן, בסוף אות ו', רבינו אומר שהמקיפים של הצדיק הם המקיפים העליונים של חכם הדור, ושם הוא אומר במפורש שהמקיפים האלו הם בחינת אריכות ימים ושנים, שהם 'מעל הזמן', בבחינת עולם הבא.

ויותר מכך, באות ז' רבינו אומר שרק אם החכם זוכה לאלו המקיפים שהם בחינת שפע הכתר, שהם 'מעל הזמן', הוא יכול לדבר עם התלמידים - דרי מעלה ודרי מטה, ולהאיר לכל אחד את הנצרך אליו.

ואם כן, אחרי שהחכם זכה לאותם מקיפים, איך אפשר לומר שהוא צריך להיזהר לא להשיג את אותם מקיפים?

מתרץ רבי אברהם את הקושיא לפי הכלל השמיני:

"אבל מרחוק תבין, שזה מה שהפליא להודיע בסדר הזמנים [תקופות וכו' הנ"ל] שגמזאים גם שם. כי לפי זה ממילא מובן, שהפלת למעלה מהזמן שגמזאים במקיפי הרב, אין זה רק כנגד מדרגת המקבלים מאתו. אבל אליו בעצמו, נכונים ומסודרים גם הם בימים וזמנים. ושמחמת זה מוכרח גם הוא לסייג השתיקה, שלא לבוא כמה שנחשב גם אליו למעלה מהזמן".

אוד מקיף שהוא למעלה מהזמן, הוא נחשב 'מקיף שלמעלה מהזמן' רק כלפי מי שהוא נמצא במדרגה נמוכה, אבל כלפי מי שהוא במדרגה גבוהה, נחשב האור פנימי, ואפילו פחות מזה.

מכתבים

טיול במסילות
הנפש הפנימיים
של ההולכים עם
התורה

פרק א' לדות ברסלבאית

התקרבותי לברסלב לפני כמה שנים, הודות לארגון "לטייל בתורתו".

לפני זה הייתי במקום אחר לגמרי - הייתי בברסלב...

זה לקח הרבה שנים, עד שבסוף זכיתי בחסדי שמים להתקרב ל... ברסלב!

אבל כל נקדים את המאוחר... נולדתי בעיר הקודש 'צפת', עיר שחיה ונושמת ברסלב - עוד לפני שברסלב הפכה להיות חסידות מקובלת בערי המיינסטרים החרדי.

אבא שלי, אחד מהמשפיעים החשובים בבית הכנסת 'פאר הנצח' - בית כנסת שרווי בדביקות ברסלבאית אמיתית. אבא חי עם התורות של רבינו עוד לפני שנולדתי, ממש כל החיים שלו מוקדשים להליכה עם תורות בליקוטי מוהר"ן.

כבר מגיל אפס גדלתי על זה, ואת הח"י כללים הכרתי ביחד עם לימוד הא' ב'...

בגיל שמונה התחלתי ללכת עם תורה, למדתי ביחד עם אבא תורה ב' בליקוטי

בחדר חידוד 'טחובר' בצפת. כל המושג 'ברסלב' תפס אצלי מקום עמוק בלב, וחשתי גאווה יחידה בהשתייכות שלי לברסלב.

קראתי פעם בשבחי הר"ן שרבינו סיפר משהו מה'דגל מחנה אפרים', ואז התחלתי ללמוד בספר הזה, בהרגשה עמוקה שזה הספר שהרב'ה שלי הביא בסיפור שלו.

פשוט מחובר.

פרק ב' מתחיל להתבשל

התברמצתי, ואז הגעתי לישיבה קטנה ברסלב, שבאותם ימים עדיין שכנה בבני ברק, ההתחלה הייתה מאוד מרגשת ומלאה תקווה, אבל מהר מאוד המציאות התחילה להתנגש לי בפנים, או יותר נכון בלב.

בחיידר הייתי ברסלב - בעצם זה שאני שונה מכולם ואני חסיד ברסלב, אבל כאן כולם חסידי ברסלב, אז מה אני? נכון, אני עושה את מה שכולם עושים, לומדים ספרי רבינו, מתבודדים. אבל האם אין

אבל זה לא היה זה... לאט לאט התחלתי לשאול את עצמי הרבה שאלות, מה רבינו נותן לי בחיים הפנימיים שלי?!

חיפשתי וחיפשתי, ו... לא מצאתי.

נכון, רבינו הוא גדול מאוד, אבל לא כל כך קשור אליי, הרגשתי שהוא בכלל לא מתחבר לחיים האישיים שלי. בשום דבר.

היו לי הרבה קשיים בישיבה, אבל לא יכולתי לשים אצבע על נקודת הקושי המרכזית. היו לי גם קשיים חברתיים, והנפש שלי הסתבכה בתוך עצמה בלי סוף. חוץ מתחושות עמומות של בדידות עמוקה, בדידות שנמצאת גם כשאני ביחד עם חברים.

ביליתי עם חברים - אבל חשתי בודד.

מעבר לכל זה ריחפה תחושה של חוסר שייכות. חוסר זהות ויציבות. לאן אני שייך, מי אני, מה הייעוד שלי בכלל?

אבא שלי התקרב לברסלב מתוך קהילה ליטאית מודרנית, והוא נכנס חזק לתוך הקהילה החסידית.

חרדי מבית, ואפילו בן של בעלי תשובה, לא יבין את עומק הבלבול הזה. מצד אחד החינוך לפתיחות ורחבות הדעת מושרש עמוק בעצמות, ומצד שני לא מוותרים על ההסתגרות בתוך המסגרת החסידית.

היה נדמה לי כאילו טבעתי במים שאין להם סוף. ניסיתי עוד ועוד, שלחתי מכתב לאחד הרמ"ם בישיבה, מכתב מאוד ארוך, כתבתי לו את כל הלבטים שלי. אבל הוא לא הבין.

הייתי מדבר עם מגידי השיעורים, מתקשר למשפיעים בברסלב, עד שיום אחד אמרתי לעצמי, 'תקשיב, זה או שאתה דפוק או ש...'. הם לא מבינים אותי בכלל. שלא תבינו לא נכון, באופן כללי מאוד נהניתי בישיבה, היה סדר חזק של ספרי רבינו, הייתה אוריה טובה מאוד של עבודת ה', התסבוכ שלי היה אישי לגמרי...

גם בתקופה ההיא - לא ויתרתי על הליכה עם תורה, הלכתי עם תורה נ"ד, תורה קשה ומורכבת. היה לי חברותא בכל צהרים בבין הסדרים, התמדנו בזה במשך שנה שלימה, כל יום שעה.

אבל האמת היא, שלא הבנתי כלום, המושגים הגבוהים התערבבו לי בראש. בעיקר לא הבנתי, מה זה אומר לי, ומה זה עוזר לי, ואיפה אני כאן בסיפור הזה?

נכון שבסופו של דבר אפשר למצוא פה ושם איזה עצה בתוך התורה, איך ללמוד טוב יותר, להצליח יותר - אבל הרגשתי שחסר לי משהו בתוך הליקוטי מוהר"ן ש מאוד מרחיק אותי מהספר הקדוש הזה.

הגעת אלי

פרק ג' תקווה חדשה

הלכתי עם תורה מתוך אמונה בהירה שהפתרון שלי נמצא בליקוטי מוהר"ן, ודווקא לכן היה לי כל כך קשה עם הלימוד הזה. אני ידעתי בוודאות שיש כאן משהו יותר עמוק, יותר אישי, ולמרות זאת לא הצלחתי להגיע אליו. דווקא לכן

בן כזה שואל לא אחת את עצמו, 'למה אבא שלי עשה את זה? מה יש לו מזה? מה הענין שלו להיות חסיד עייף...'

השאלות הללו ייסרו אותי, וציפיתי למצוא תשובות אצל רבינו. החסר הפנימי דרש את שלו. אני לא יכול לתאר במילים את הסערה הפנימית שמילאה אותי, יום יום, שעה שעה. החיפוש היה חי ומבעבע, ואיתו הציפייה לתשובה.

כיום, במבט לאחור, אני מתגעגע לתקופת החיפוש הסוערת הזו, אבל אז

התייאשתי מזה.

חשתי שכביכול רבינו לא נכנס לקשיים שלי, למה שבאמת חסר לי. עד שבשלב מסוים אמרתי לעצמי, 'זהו, זה לא מתאים לי, זה לא שייך אליי'.

מצד שני, לא ידעתי להגיד מה כן חסר לי, היה לי כל כך קשה עצם העובדה שאני לא יכול להגדיר את הקושי שלי במילים, הייתי שואל את עצמי, 'כולם ברסלבים כאן, כולם עושים התבודדות, אז מה מפריע לך? מה חסר לך?'

ולא היה לי מה לענות.

בתקופה מסוימת בישיבה התגברה בי תחושת חוסר היציבות הפנימית, ובעקבותיה התחילה להתפתח אצלי קנאה ותחרותיות חסרת מעצורים כלפי אחד הבחורים הטובים בישיבה. קנאה מייסרת שאכלה בי כל חלקה טובה. הייתי עוקב אחריו יומם וליל. בחורים שניגשו אליו לעזרה בלימוד או אפילו לשאול אותו מה השעה, העלו את חמתי.

מצד אחד השכיחה הקנאה ממני את החיפוש התהומי שלי... אבל היו לי ייסורים קשים שליוו אותי כל היום.

נסעתי לאחת מהערים במרכז הארץ, בכדי להתייצב עם אחד מגדולי ראשי הישיבות המבין למכאובי הנפש. סיפרתי לו הכל. הוא הקשיב לי בהזדהות, ואמר לי משפט מפתיע, "גם לי היה את הענין הזה בישיבה, במשך כמה שנים, זה ממש יסורי שאול, אבל בסוף איכשהוא זה עבר בסיעתא דשמיא, תתחזק..."

וכדבריו כן היה, זה עבר.

אבל גם אני עברתי. נמאס לי להילחם מלחמה חסרת תקווה ואופק.

אט אט התגבר בי רצון חזק לחתוך מיישיבת ברסלב, וללכת למקום אחר. הרגשתי שאם אין לי כאן מענה, אני יחפש במקומות אחרים.

נדדתי בהרבה מקומות.

תקופה ארוכה השתקעתי בחסידות אמשינוב, למדתי הרבה תורות שונות בניחווח החריף מעט של בית היוצר הפסיסחאי. נסעתי לבית וגן וישיבתי במשך שעות רבות בשולחנות הטהורים מול האדמו"ר, שואב קדושה וחיות.

כך ניעורה בי תקווה מסויימת שאולי אני ימצא משהו, תקווה חדשה.

היה ברור לי שהקהילה הרשמית שלי תמשיך להיות 'ברסלב', אבל החיים הפנימיים צריכים מענה, ואותו קיוויתי למצוא באמשינוב.

כך, במצב כזה, עליתי לישיבה גדולה, ודווקא אז התחלתי להתייצב.

אבל אזי לה לאותה יציבות, הייתה זו יציבות של יאוש. יאוש עמוק וטוטאלי. אמרתי לעצמי 'תקשיב, אתה לא שפוי, משהו לא טוב עובר עליך, תעזוב את כל

החיפוש המטורלל הזה, תרגע, קח לך את מה שאתה כן, תשקיע בזה, וזהו...'.
נכנסתי רמ"ח ושס"ה לחיי החברה התוססים בישיבה גדולה, נשאבתי לחיים השמחים והפשוטים - לכאורה - - -

פרק ד' ניעור פנימי

דווקא כשחשבתי שהחיים זורמים מעתה על מי מנוחות, הכל התהפך לי שוב. וכך התחיל פרק ב' במסע החיפוש שלי.

רבינו הקדוש ראה אותי ישן את שנת היאוש שלי - והוא נתן לי ניעור...

לאבא שלי הייתה קביעות של שנים, בכל מוצאי שבת הוא היה מפליג לבית שמש, שווה שם מספר שעות, וחוזר לצפת בשעות הקטנות של הלילה. אף פעם לא ידעתי מה הוא עושה שם, איכשהוא הוא היה מתחמק מתשובה, ואצלנו הילדים זה היה בגדר תעלומה.

אחרי ראש השנה, אבא אומר לי, "אולי תבוא איתי במוצאי שבת לבית שמש". הסתכלתי עליו בהלם וחשבתי, 'מה? הוא מתכוון לחשוף את הסוד', קפצתי על המציאה והצטרפתי לנסיעה.

אבא ניווט בין הסמטאות בבית שמש, וחנוה על ידי בית פשוט למראה. אנהנו עולים כמה קומות, שתי דפיקות בדלת, ואבא פותח לבד.

נכנסים לסלון.

המראה הפשוט שבה את עיני, שולחן דל למראה, סביבו פזורים כסאות כתר בגוון אפרפר. סביב השולחן ישבו כמה אברכים,

תקופה ארוכה השתקעתי בחסידות אמישינוב, למדתי הרבה תורות שנוגות בניחוה החרדי מעט של בית היוצר הפשיסאה. נסעתי לבית וגן וישבתי במשך שעות רבות בשולחנות הטהורים מול האדמו"ר, שואב קדושה וחיות

הם חייכו אליי לשלום. אבא אמר "זה הבן שלי", והם חייכו גם אליי.

אחד האברכים שישב בפינת השולחן, מלמל בזקנו ואמר בפשטות, "יש כאלו גלגולים בחיים, יש דברים שאתה עובד

תיכף כשעולה למדריגה, אזי מתעוררים הקליפות שבמדריגה, ומסבבים אותו. והוא צריך להכניע אותם ולשבר אותם, ולטהר אותו המקום מקליפות".

האברך נאנח, "מה אתה רוצה ממני, עם כל התורות הגבוהות האלו על מדריגות

עליהם שנים, כל מיני מצוקות שאתה משקיע כוחות רבים כדי לפתור אותם, ואתה חושב שהכל נגמר, הסתדר. אחר כך עוברת תקופה, והם מתחילים שוב, הם מציקים הרבה יותר מאשר הציקו פעם. אולי אין טעם לעמול, נוותר, ממילא הכל לשווא".

אבא שלי הקשיב, חשתי שאין זו הקשבה באזנים, אלא הקשבה של הלב. והוא הגיב בקצרה, "נכון, ככה זה. זהו הגלגול השני". האברך הניח את זקנו ושאל, "מה התכוונת?"

אחד האברכים פתח ספר ליקוטי מוהר"ן מהוה, דפדף לתורה 'אחוי לן מנא', והקריא מילים, "דע, שבכל עולם ועולם, ובכל מדריגה ומדריגה, יש שם דמיונות. והם הם הקליפות הקודמים לפרי וסובבים את הקדושה. כשאדם נעתק ממדריגה למדריגה, אז צריך לו לילך דרך אלו הדמיונות, כדי להגיע אל הקדושה.

וקליפות... החיים שלי מסובכים גם ככה די והותר, תניח את החידושים האלו למישהו אחר, אני רוצה משהו פשוט, שיזרים בי קצת אנרגיות...".

אך הלה לא נרתע, "רוצה פשוט - תקבל פשוט, רבינו הקדוש נותן רפואות לכל אחד ולכל מצב, רפואות שיגעו לך עמוק עמוק בנפש, בדיוק במקום שאתה מסובך בו. והעצה שהוא נותן באותה תורה היא, 'דע שכדי להכניע הקליפה המסבבת שבכל מדריגה, ע"ז צריך שיעורר שמחה של מצוה על עצמו. היינו שישמח ע"י שיזכור שזכה להתקרב להשי"ת, וזכה להתקרב לצדיקים המקרבים אותו להשי"ת'. נו, אין זה? עצה פשוטה...".

ישבתי מן הצד, מאזין בקשב לשיחה המרתקת. אחריו העלו אברכים קשיים נוספים, אישיים לגמרי. הם דיבור בפתיחות כזו שלא האמנתי, ולכל התמודדות היה מענה בתוך התורה שהם למדו.

פעימות ליבי הואצו, 'הנה, זה מה שחיפשתי כל החיים, הנה נמצא האוצר, הוא נמצא בתוך התורות, זה הזוי, זה ענק'. הגעגוע הפנימי שניסיתי להשכיח ממני כבר חודשים ארוכים, צף ועלה בעוצמה אדירה. עיני החלו לזלוג דמעות, לא היה לי ממי או ממה להתבייש.

לבד מזאת, הייתה ביניהם אהבה כזו שעברה בחדר בגלים, הרגשתי את זה. אמרתי לעצמי, 'אני חייב את זה, רק זה נקרא חברים אמיתיים, זה ממקום פנימי, לא כמו החברויות הרדודות מהישיבה. זה דבר אמיתי, זה לא סיסמאות, כל אחד מדבר מהמקום האמיתי והפנימי שלו, זה פשוט זה...!'

אבל בעומק ליבי ידעתי שמה שיש להם - לא יהיה לי לעולם. כי הם באו לברסלב מבחוץ, אבל אני כבר בפנים... אני לא יכול לחוות את הבחירה האישית, את המקום שלי.

באותה תקופה לא ידעתי שאני עדיין

בחוץ לגמרי...

חזרתי לצפת, אכול קנאה, והתחושות שחווייתי באותו מוצאי שבת, כמה שמצד אחד הם ניערו אותי, אבל מצד שני רק הגבירו את הייאוש. הם חידדו בי את התובנה שזוהי זה, אין לי חיים אמיתיים, וגם כנראה לא יהיו לי.

פרק ה' רמזים

חלפו שנים, לא היה פשוט למצוא שידוך לטיפוס שכמוני, אבל בשיעור ג' מצאתי את זיווגי בשעה טובה. התחתנתי, הפכתי לאברך רגיל מן המניין, שמחפש להיות איש פשוט וכשר. ומהר מאוד הבנתי שחתונה לא פותרת שום קושי, כשלא משחררים את מה שבפנים. זהו. ישרתי קו עם העולם.

בראש השנה נסעתי לאומן. היו אלו הרגעים היחידים בהם הלב שלי התעורר ושאל בנמנום, 'נו, אתה עוד זוכר שיש משהו'.

אבל לא היה כלום.

בכל שנה אחרי ראש השנה חזרתי לארץ שבור. בכל נסיעה מחדש קיוויתי שאני יגיע לרבינו, הלב יפתח ואני יוכל לפרוק את כל הכובד הזה שנמצא בתוכי, אבל כלום. מנותק.

ואז זה הגיע.

לטייל בתורות. אני יכול לספר באריכות איך שמעתי על הארגון, ואיך פגשתי אותו - אבל השינוי שהוא עשה בי היה כל כך מדהים, והוא האפיל על הפרטים הטכניים.

נכנסתי לכולל שלומדים בו את התורה הומנית בעיון. מבחינה טכנית לא התחדש לי כמעט כלום, הכרתי את הכללים, וידעתי מה זה - אבל הם נתנו לי את המהות, שבשבילי זה הכל..

'לטייל בתורת' נתנו לי את השדר העמוק שיש כאן תרופה מדהימה מרבינו, ובעיקר שגם אני יכול לדעת איך לבלוע את התרופה הזו, גם אני ילמד איך למצוא אותה בתוך התורה.

לא נבהלתי מלשבת כל יום בכולל. יום אחר יום, שעה אחר שעה, ישבתי מול הספר, ולאט לאט נכנסה לי איזו הארה. קלושה - אבל הארה.

הכל התחיל מחדש. פגשתי את האוצר החלומי שזכו לו בני החבורה המסתורית בבית שמש. מצאתי בתורה של רבינו - את האני האמיתי והפנימי.

האמונה שהתרופה שלי כאן, מעוררת

אותי משינה של שנים ארוכות ומעייפות. זה כל החיים שלי, ואני מוכן לעשות בשביל זה הכל.

חולפת תקופה, ואני קולט שמצאתי את התשובה לשאלת חיי, שאלת הזהות האבודה. מי אני? מה היעוד שלי? מה

של פנימיות.

כשהגיע ראש השנה, זה היה שונה לגמרי. הקשר עם רבינו הפך להיות קשר ישיר ואמיתי, קשר יציב.

חזרתי לארץ עם רמזים שרבינו האיר לי, איך לגשת לכל ההתמודדויות במשך

האברך נאנח, "מה אתה רוצה ממני, עם כל התורות הגבוהות האלו על מדריגות וקליפות... אני רוצה משהו פשוט, שיזרים בי קצת אנרגיות...".

הזהות שלי?

אני יודע את התשובה -

'אני הולך עם תורה'.

פתאום הבנתי שאפשר לדבר עם רבינו על הכל, אפשר לשחרר את מה שקבור שמונים קומות מתחת לאדמת הלב. אני יכול להיות במוחין דגדלות, ודווקא אז לפתוח, 'רבי, אני אוהב אותך ומאמין בך, אבל יחד עם זאת מאוכזב... מצפה ליותר...!'

כתוצאה מכך, גם ההתבודדות נהייתה חדשה לגמרי, התחלתי לגלות כל פעם אמת חדשה ומוזקת. לא רק לקבל הכל באמונה, להמשיך ולדקלם מילים נבובות - אלא לומר כל מה שאני מרגיש, באמת.

הקשר עם רבינו הפך למשהו הרבה יותר פנימי, ההליכה עם התורות אינה אמצעי לטיוח של החיים, אלא הזדמנות לפגוש את האמת שלי, נקודות קטנות

השנה, וחשתי צורך עז לחלוק עם מישהו את החוויה הזו, מי יבין אותי?

ידעתי את המקום ששם יבינו לנפשי.

החבורה המסתורית בבית שמש.

במוצאי שבת נסעתי לבית שמש, עליתי לדירה, דפקתי בדלת בהיסוס. הדלת נפתחה ואבא עמד בפתח, המבט שלו לא היה מופתע, הוא הניח ידו על כתפי, "בני, חיכיתי לך".

האברכים התבוננו בי, סקרו את מבע פני, ואז פנה אחד מהם לאבא, "אמרנו לך שהרבי'ה לא ישאיר אותו מאחור. לחינם דאגת, בשביל מה לדאוג, אם יש מי שהולך לפנינו, ומחזיק ביד כזה פרו'קטור...".

האברך פנה אלי, "רואים עליך שעכשיו התקרבת לברסלב, ברוכים הבאים. איך המרגש?"

לא ידעתי איך להתנסח מול החברים של אבא. אבל מהר מאוד נזכרתי שכאשר האמת ממלאת אותך, והזהות שלך ברורה, אתה יכול פשוט להגיד מה שאתה מרגיש, ועינתי לו בטבעיות:

העיון בתורות מביא לי בכל תורה התקרבות חדשה לגמרי. נכון, עדיין אין לי פתרון מוחלט להכל. ועוד לא מצאתי הכל -

אבל כל הארה שמבליחה ואפילו לרגע, היא כמו רמזים דקים ועדינים, כמעט בלתי מורגשים, שבוקעים ועולים מים החכמה. הם נשלחים אליי ישירות, הם באים דווקא ברמז, דווקא בסוד, והם שלי, אישיים לגמרי.

וכשאני מוצא איזה רמז קטן שרבינו נותן לי, אני מוכן אחר כך ללכת גם חודשיים בחושך - - -

התבודדות בישיבת ברסלב בבני ברק

חידת השבוע

סודו מתגלה בידי, אך תכליתו לא ידועה.
לחכם הדור - עקר יעודו,
נתן - ליעקב ולישראל.

ניתן לשלוח תשובות על החידה בעמודות 'נדרים פלוס' בשלוחת 'תשובות לחידת עלון מחוברים'

בין הפותרים נכונה את נושא החידה, ואת רוב הפרטים, ותתקיים הגרלה ע"ס 500 ש"ח

צריכון למלאור את הארץ ביראת שמים

אל גבאי בתי הכנסת, אחראי קבוצות הלימוד בארה"ק, נציגי הישיבות והכוללים, היו"

עם תחילת ההליכה עם התורה
'כי מרחמם ינהגם'

עדכנו מחדש את רשימת נקודות ההפצה בכל הארץ

אם אתם הולכים עם התורה,
ולא הגיעו אליכם

"ערכות חוברות הלימוד" החדשות

נא לעדכן בהקדם

את אחראי ההפצה הארצי
של 'לטייל בתורתו'

בטל': 055-672-8289

בברכת התורה
מערך ההפצה שע"י
'לטייל בתורתו'

מהביכת הישיבות

תכנית קבוצות הלימוד בישיבות - זמן חורף תשפ"ו

למי מיועדת התכנית?

קבוצות של בחורים הרוצים ללמוד בעיון, להעמיק בתורה הזמנית של רבינו, וליהנות ממסגרת לימוד מסודרת ותוכנית ברורה המתאימה במיוחד עבורם. גם לישיבות בהן היו קבוצות עד היום, וגם ישיבות חדשות שלא היו שותפות עד היום.

איך מפעילים את התכנית?

בחור אחד מתוך הקבוצה, מוזמן לקחת על עצמו את הזכות והשלחות לשמש כאחראי. הוא יוצר קשר עם המערכת כדי לבדוק אפשרות לפתיחת הקבוצה בישיבה, ולאחר מכן מוסיף את פרטי הבחורים דרך אזור הנציגים במערכת 'נדרים פלוס'.

מרגע שהבחורים נרשמו - כל אחד מהם יכול לעיין בתוכנית הלימוד, לבחור את הזמן והחברות המתאימה לו, ולהתחיל ללמוד בעיון ובהתמדה בליקוטי מוהר"ן במסגרת הקבוצה בישיבה שלו.

מה כוללת מסגרת הפעילות?

בכל שבוע עולה למערכת מבחן חדש באזור 'קבוצות הבחורים'. המבחנים נכתבים במיוחד לבחורים שלומדים בעיון ומכוונים להבנה עמוקה בתורה. המבחן מאתגר במתכוון, והוא מעניק תמיכה אמיתית ומסגרת קבועה ללימוד רציני ומעמיק. בחור שממלא את המבחן ומקבל ציון של 80% ומעלה - זוכה 'ללא הגרלה' במלגה של 30 ₪ בכל שבוע!

האם ישנם סדרי לימוד?

בנוסף למבחנים, מתקיימים מדי שבוע סדרי לימוד מרכזיים בליל שישי לבחורים מכל הישיבות.

הסדר המרכזי בירושלים מתקיים בבית המדרש "אור אברהם", רחוב גבעת משה 8, ובבני ברק מתקיים סדר לימוד ב"מתיבתא דרבי נחמן", רחוב רש"י 13. כל הבחורים הלומדים בתורה הזמנית ובקבוצות הישיבות מוזמנים להצטרף, ללמוד יחד, ולהתרומם באור התורה של רבינו הקדוש.

מה עוד יש בתכנית?

'לטייל בתורתו' מעניקים ליווי אישי ופרטני לכל קבוצה, באמצעות רכז קבוצות הישיבות הר"ר נחמן לפק הי"ו.

מעבר לתמיכה הקבועה, שליחת רמ"ם לשיעורים, חומרי לימוד ועוד, יתווספו במהלך השנה תמריצים ופעולות מגוונות עבור הלומדים. פרטים יבואו...

החדשמה בקו 'לטייל': 04.627.7313